

Regeringskansliet, Försvarsdepartementet

Diarienummer:
IMY-2025-4036

Ert diarienummer:
Fö2025/00151

Datum:
2025-05-13

Yttrande över Plikten kallar! En modern personalförsörjning av det civila försvaret (SOU 2025:6)

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

IMY lämnar följande synpunkter.

Uppgiftsskyldighet i förhållande till myndighet som får anvisa arbete eller utbildning med allmän tjänsteplikt (avsnitt 24.6.7)

IMY instämmer i utredningens bedömning att Arbetsförmedlingen genom bland annat totalförsvarspliktslagen och totalförsvarspliktsförordningen tilldelats en uppgift av allmänt intresse som kan ligga till grund för personuppgiftsbehandling enligt artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen.¹ Det saknas dock en analys av om den föreslagna regleringen är tillräcklig för att ligga till grund för den behandling av personuppgifter som krävs enligt förslagen, framför allt i fråga om känsliga personuppgifter. IMY anser därför att det i den fortsatta beredningen behöver analyseras om känsliga personuppgifter kommer att behandlas och, om så är fallet, det finns tillräckligt stöd för behandlingen av sådana uppgifter, eller om kompletterande reglering krävs.

Förslagen kring säkerhetsprövning (avsnitt 25.5.4-25.5.6)

IMY delar utredningens bedömning att det är angeläget att kunna göra kontroller från säkerhetssynpunkt av personer som är aktuella för civilplikt. IMY konstaterar samtidigt att det kommer bli fråga om en omfattande personuppgiftsbehandling som pågår under lång tid. Det bör också framhållas att det nyligen lämnats förslag² som påverkar personuppgiftsbehandlingen vid säkerhetsprövning för placering i säkerhetsklass 3 genom en utökad registerkontroll, som omfattar betydligt fler register än i dag, vilket har betydelse för bedömningen av integritetsriskerna och behöver tas om hand i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ SOU 2025:6 s 702

² Säkerhetsskyddslagen – ytterligare kompletteringar, SOU 2025:42

Förslaget riskerar att innebära att uppgifter om civilpliktiga sprids till många aktörer vilket ökar integritetsriskerna ytterligare. IMY anser därför att det i den fortsatta beredningen behöver övervägas om det går att minska spridningen av uppgifterna. Ett alternativ som skulle kunna övervägas är om den myndighet som gör annan utredning även ska göra bedömningen av säkerhetsprövningen. Detta skulle minska spridningen av integritetskänsliga personuppgifter. Personuppgifterna skulle vidare endast hanteras av myndigheter och omfattas skyddsmekanismer i totalförsvarsdatalagen.

IMY anser också att det behöver tydliggöras vilken aktör som tar emot information som kan vara relevant för säkerhetsprövningen vid så kallade spontanutfall³ under tiden för den uppföljande säkerhetsprövningen för civilpliktiga, när flera aktörer är inblandade i processen. Om detta är otydligt finns risk för onödig spridning av uppgifterna.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Eric Leijonram efter föredragning av juristen Beatrice Deneuve Nagy. Vid den slutliga handläggningen har även rättschefen David Törngren, avdelningschefen Charlotte Waller Dahlberg och enhetschefen Jonas Agnvall medverkat.

Eric Leijonram

³ A. a. s. 166: "Registerkontrollen pågår genom en löpande uppföljning av tillkommande uppgifter (s.k. spontanutfall) under hela tiden som deltagandet i den säkerhetskänsliga verksamheten pågår."